

[Ingerlise Koefoed]

som et godt direktiv, men det var så godt, at der i markedsudvalget ikke kunne blive et flertal med regeringspartierne for det.

Nu er der vedtaget et EF-direktiv, og det er til gengæld et meget svagt direktiv, men øjensynlig et direktiv, som regeringen godt kan lide. Det er i hvert fald skrevet ganske pænt af i det forslag om produktansvar, som vi behandler her i dag – skrevet af i den grad, at direktivets muligheder for at udvide bestemmelserne nationalt overhovedet ikke kommer i anvendelse.

Jeg er ligesom fru Grethe Fenger Møller og hr. Niels Anker Kofoed glad for, at man har indført den praksis, at denne drøftelse kun er foreløbig, og at man måske og forhåbentlig vil tage de synspunkter, som kommer frem her i dag, og de synspunkter, som kommer frem fra organisationerne, med ind i det endelige lovforslag, som altså, så vidt jeg forstår, skal fremsættes til efteråret.

Var det ikke sådan, måtte vi afvise forslaget helt, for det er et forslag, som først og fremmest er på producentens og meget lidt på forbrugers side, og jeg synes også, det opstiller så svære klageveje, at mange forbrugere vil blive tabt på vejen. Det regulerer kun producentens ansvar, og det betyder, at der ikke rigtig er noget at gøre, hvis et produkt er blevet defekt på vejen fra producent til forbruger, og det er ikke acceptabelt. Det kan jo ikke komme forbrugeren ved, om det er producenten, distributøren eller forhandleren, der er årsag til defekten. Forbrugeren skal under alle omstændigheder have dækket de fejl og mangler, der er ved produktet, eller de skader, som det fejlagtige produkt har forvoldt.

Lovforslaget omfatter jo ligesom direktivet kun løsøre, ikke tjenesteydelser og ikke fast ejendom. Det betyder i praksis, at jeg, hvis jeg køber en cykel, hvis bremsen ikke fungerer, får erstatning, hvis det er bremseproducenten, der har lavet bremsen forkert, men ikke, hvis det er den fabrik, der har samlet cyklen, som har sat bremsen forkert i. Også det forekommer mig langt fra logisk, og det er bestemt ikke beskyttende for den, der vælter med den defekte cykel.

Så vidt jeg kan se, dækker lovforslaget heller ikke systemskader og udviklingsskader, og det kan ikke være rigtigt, at producenten dermed skal fratages ansvaret for at sende

produkter på markedet, som viser sig at være skadelige. Vi kender jo alle eksemplerne: thalidomidkatastroferne og p-pillesagen. Vi kender også mindre tragiske, men for de enkelte lige så vigtige sager, hvor et produkt f.eks. indeholder allergifremkaldende stoffer. Vi har diskuteret sager her i folketingssalen, hvor legeredskaber fungerer på en sådan måde, at børn bliver skadet alvorligt. Det må være sådan, at en producent ikke kan fralægge sig ansvaret for et produkt. Produktet må være så godt analyseret, så godt afprøvet og gennemprøvet, før det sendes på markedet, at der er den størst mulige sikkerhed mod alvorlige følgevirkninger og mangler.

I øvrigt vil jeg sige, at det for en lægmand – lægkvinde – som jeg er, er lidt svært at trække grænserne i dette forslag. I dag har vi f.eks. diskuteret og delvis vedtaget et forslag om gensplejsning og om produkter, der indeholder gensplejsede emner, og så vidt jeg forstår, ligger ansvaret for forfølgelsen af ansvaret i de sager i miljøministeriet og falder ikke ind under produktansvarsloven.

Der er andre ting, som vi skal have oplyst i udvalget, for jeg synes faktisk, det er svært at finde ud af, hvor den ene lovgivning begynder og den anden holder op eller omvendt – det afhænger af, fra hvilken side man ser det.

Jeg vil også gerne have oplyst, hvem der ifølge forslaget skal have bevisbyrden for, at et produkt har været defekt. Sådan som jeg læser det – og i øvrigt i overensstemmelse med ånden i forslaget og i direktivet – er det forbrugeren, der skal have bevisbyrden, og han eller hun vil i de fleste tilfælde være oppe imod meget stærke kræfter, der er meget ivrige for at fralægge sig ansvaret. Så det kan heller ikke være rigtigt.

Da jeg kan se, jeg har brugt min taletid op nu, vil jeg slutte med at sige, at jeg deler fru Lissa Mathiasens tanker om, at man, samtidig med at man får et forslag om produktansvar, også må have et forslag om produktsikkerhed. Jeg beder om, at man fremtidig tager udgangspunkt i forbrugerne og ikke i producenten, når man skal lave en lovgivning af denne art.

Larsen-Ledet (RV):

Forbrugerinteresserne har høj prioritet i EF; det beviser direktivforslaget fra 1985